

Nr 120

LANDSKAPSLAG

om landskapsandelar till kommunerna

Föredragen för Republikens President den 1 december 2017

Utfärdad i Mariehamn den 7 december 2017

I enlighet med lagtingets beslut¹ föreskrivs:

**1 kap.
Allmänna bestämmelser**

1 §

Tillämpningsområde

Landskapet deltar i finansieringen av kommunernas lagstadgade uppgifter genom att kommunerna tilldelas landskapsandelar och komplettering av skatteinkomster enligt denna lag. Dessutom kan kommunerna enligt denna lag beviljas stöd för anläggningsprojekt och för att underlätta samarbete.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *landskapsandelar* landskapsandelar som är kostnadsbaserade och landskapsandelar som inte är kostnadsbaserade,

2) *landskapsandelsuppgifter* uppgifter som åläggs en kommun med stöd av lag och vars nettodriftskostnader utgör grund för en kostnadsbaserad landskapsandel eller som stöds finansiellt genom en landskapsandel som inte är kostnadsbaserad,

3) *kostnadsbaserad landskapsandel* en landskapsandel som fastställs med normkostnaden som grund,

4) *normkostnad* en för varje kommun kalkylerad kostnad som har sin grund i kommuner-

nas sammanlagda nettodriftskostnader för ett verksamhetsområde,

5) *basbelopp* en kalkylerad kostnad per invånare,

6) *nettodriftskostnader* kostnader för driften efter att driftsintäkterna beaktats, enligt uppgifter i ekonomi- och verksamhetsstatistiken,

7) *finansår* det kalenderår för vilket landskapsandelar och komplettering av skatteinkomsterna tilldelas,

8) *skärgårdskommuner* Brändö, Föglö, Kumlinge, Kökar, Sottunga och Vårdö samt

9) *ytterskärgården* Brändö, Kumlinge, Kökar och Sottunga.

3 §

Mottagare

Kommunen är mottagare av landskapsandelar, komplettering av skatteinkomsterna och stöd enligt denna lag om inget annat anges i denna eller någon annan lag.

2 kap.

Kostnadsbaserade landskapsandelar på socialvårdsområdet

4 §

Normkostnad för socialvårdsområdet

Normkostnaden för socialvårdsområdet beräknas med antalet invånare i kommunen i följande åldersgrupper som grund: 0–6 år, 7–64 år, 65–74 år, 75–84 år samt 85 år och äldre.

¹ LF nr 28/2016-2017

FNU bet. nr 25/2016-2017

För varje åldersgrupp fastställs ett basbelopp. Antalet invånare i varje åldersgrupp multipliceras med basbeloppet för åldersgruppen i fråga. Det sammanlagda beloppet för åldersgrupperna 0–6 år respektive 65–74 år, 75–84 år samt 85 år och äldre utgör kommunens normkostnad för socialvården, medan beloppet för åldersgruppen 7–64 år utgör kommunens normkostnad för den samordnade socialtjänsten. Med den samordnade socialtjänsten avses den verksamhet som enligt landskapslagen (2016:2) om en kommunalt samordnad socialtjänst ska samordnas.

5 §

Landskapsandel för socialvården

Landskapsandelen för socialvården är 12,5 procent av normkostnaden för socialvården.

I tillägg till den landskapsandel som avses i 1 mom. får en skärgårdskommun ytterligare 15 procent av normkostnaden för socialvården. En kommun i ytterskärgården får därutöver ett tillägg motsvarande 5 procent av normkostnaden.

6 §

Landskapsandel för den samordnade socialtjänsten

Landskapsandelen för den samordnade socialtjänsten är 12,5 procent av normkostnaden för den samordnade socialtjänsten.

Landskapsandelen enligt 1 mom. höjs eller sänks med kommunens utjämningsbelopp som fastställs enligt 7 §.

7 §

Utjämnning av landskapsandelen för den samordnade socialtjänsten

För att fastställa kommunens utjämningsbelopp för ett finansår beräknas kommunens normandel och kommunens egenandel med nettodriftskostnaderna för den samordnade socialtjänsten det finansår som infaller två år före finansåret som grund.

För att beräkna normandelen minskas beloppet av alla kommuners sammanlagda nettodriftskostnader för den samordnade socialtjänsten med det sammanlagda beloppet av alla kommuners landskapsandel enligt 6 § 1 mom. Den enskilda kommunens normandel beräknas sedan genom att det kvarstående beloppet fördelas mellan kommunerna i förhållande till hur stor andel av det totala antalet invånare i åldersgruppen 7–64 år som bor i varje kommun.

Kommunens egenandel beräknas genom att kommunens nettodriftskostnader för den sam-

ordnade socialtjänsten minskas med kommunens landskapsandel enligt 6 § 1 mom.

Kommunens utjämningsbelopp fastställs som 65 procent av skillnaden mellan kommunens normandel och kommunens egenandel.

Om kommunens utjämningsbelopp är negativt läggs beloppet till kommunens landskapsandel enligt 6 § 1 mom. och om utjämningsbeloppet är positivt dras beloppet från landskapsandelen. Om utjämningsbeloppet gör att landskapsandelen blir negativ dras det återstående beloppet från kommunens landskapsandel enligt 5 §.

8 §

Mottagare av landskapsandel för den samordnade socialtjänsten

Huvudmannen för den samordnade socialtjänsten i det socialvårdsområde som kommunen hör till är mottagare av den landskapsandel som avses i 6 §.

3 kap.

Kostnadsbaserade landskapsandelar inom grundskolan

9 §

Normkostnad för grundskolan

Normkostnaden för grundskolan beräknas med kommunens elevunderlag som grund. Med elevunderlag avses antalet invånare i åldern 6–15 år.

För att beräkna normkostnaden fördelas kommunens elevunderlag i följande intervall, med början i det första intervallet:

- 1) 1–40 invånare,
- 2) 41–60 invånare,
- 3) 61–80 invånare,
- 4) 81–100 invånare,
- 5) 101–150 invånare och
- 6) 151 eller fler invånare.

För varje intervall fastställs ett basbelopp. Antalet invånare i varje intervall multipliceras med basbeloppet för intervallet i fråga och det sammanlagda beloppet för alla intervall utgör kommunens normkostnad för grundskolan.

10 §

Landskapsandel för grundskolan

Landskapsandelen för grundskolan är 20 procent av normkostnaden för grundskolan.

I tillägg till den landskapsandel som avses i 1 mom. får en skärgårdskommun ytterligare 14 procent av normkostnaden för grundskolan. En kommun i ytterskärgården får därutöver ett tillägg motsvarande 5 procent av normkostnaden.

11 §

Landskapsandel för träningsundervisning

Om det i kommunens elevunderlag ingår elever som får träningsundervisning får kommunen utöver landskapsandelen för grundskolan en landskapsandel för träningsundervisningen. Med träningsundervisning avses sådan undervisning som avses i 21 § 3 mom. grundskolagen (1995:18) för landskapet Åland.

För att beräkna normkostnaden för träningsundervisningen fastställs ett basbelopp. Antalet elever i kommunen som får träningsundervisning multiplicerat med basbeloppet utgör kommunens normkostnad för träningsundervisningen. Landskapsandelen för träningsundervisningen motsvarar normkostnaden för träningsundervisningen.

Elevantalet fastställs vid inledningen av höstterminen året före finansåret. Om det förändras under finansåret justeras landskapsandelen för träningsundervisningen i förhållande till förändringen av kommunens normkostnad.

4 kap.

Landskapsandelar för medborgarinstitut och kulturverksamhet

12 §

Landskapsandel för medborgarinstitut

För att beräkna landskapsandelen för medborgarinstitut fastställs ett basbelopp. Kommunens landskapsandel är 10 procent av det belopp som beräknas genom att basbeloppet multipliceras med kommunens invånarantal.

Huvudmannen för medborgarinstitutet är mottagare av den landskapsandel som avses i 1 mom.

13 §

Landskapsandel för kulturverksamhet

Med kulturverksamhet avses i denna lag verksamhet vid allmänna bibliotek samt kommunernas kulturverksamhet, idrottsverksamhet och ungdomsarbete.

För att beräkna landskapsandelen för kulturverksamhet fastställs ett basbelopp. Kommunens landskapsandel är 10 procent av det belopp som beräknas genom att basbeloppet multipliceras med kommunens invånarantal.

5 kap.

Justering och uppföljning

14 §

Fastställelse av basbelopp

Landskapsregeringen fastställer senast den 15 oktober varje år basbeloppet för det föl-

jande finansåret. Om inget annat följer av 17 § fastställs basbeloppet med det innevarande finansårets basbelopp som grund. Vid fastställelsen beaktas:

1) förändringen i kostnadsnivån det år fastställelsen sker och

2) de beräknade förändringarna i omfattningen och arten av landskapsandelsuppgifterna under finansåret.

15 §

Förändring i kostnadsnivån och landskapsandelsuppgifterna

Förändringen i kostnadsnivån bestäms enligt prisindex för den kommunala basservicen på Åland. Indexet grundar sig på förändringen i kostnadsnivån viktad med driftskostnaderna för socialvården samt för undervisnings- och kulturverksamheten.

En förändring i omfattningen eller arten av landskapsandelsuppgifterna beaktas om den följer av en landskapslag eller landskapsförordning som gäller landskapsandelsuppgiften i fråga, av föreskrifter som grundar sig på landskapslag eller landskapsförordning eller av landskapets budget.

16 §

Justering av basbeloppen under finansåret

Basbeloppen justeras under finansåret om kostnadsnivån förändras med mer än fem procent. Förändringen mäts genom en jämförelse mellan prisindex för den kommunala basservicen året före finansåret och finansåret.

Justeringen görs i förhållande till den förändring som överstiger fem procent.

Landskapsregeringen fattar beslut om en justering av basbeloppen under finansåret senast den 15 oktober.

17 §

Uppföljning av normkostnaderna

Vart fjärde år (uppföljningsåret) utreds normkostnaderna i förhållande till nettodriftskostnaderna på respektive verksamhetsområde det finansår som infaller två år före uppföljningsåret.

Uppföljningen sker för landskapet som helhet. Om uppföljningen visar att normkostnaden för ett verksamhetsområde skiljer sig från nettodriftskostnaden på området ska basbeloppet justeras så att normkostnaden motsvarar nettodriftskostnaden. Om inte annat följer av 3 mom. utgör det justerade basbeloppet grund för fastställelse av basbeloppet för finansåret efter uppföljningsåret.

Landskapsregeringen ansvarar för uppföljningen som ska ske i samråd med kommunerna. Vid samrådet kan man komma överens om att förändringar i landskapsandelsuppgifterna som skett efter det finansår som avses i 1 mom. och som påverkat nettodriftskostnaderna ska beaktas vid uppföljningen.

18 §

Kostnader som beaktas vid uppföljningen

Vid uppföljningen enligt 17 § beaktas kommunernas och kommunalförbundens nettodriftskostnader för följande verksamhetsområden:

- 1) socialvård,
- 2) samordnad socialtjänst,
- 3) grundskola och
- 4) träningsundervisning.

Följande kostnader betraktas inte som driftskostnader för de verksamheter som avses i 1 mom.:

- 1) kostnader för anläggningsprojekt som avses i denna lag,
- 2) kostnader för förvärv av markområden,
- 3) kostnader för skötsel av lån eller kalkylerade räntor eller
- 4) kostnader som landskapet finansierar enligt någon annan lag på annat sätt.

19 §

Justering av basbeloppen vid uppföljningen

Vid uppföljningen enligt 17 § beräknas de olika basbeloppen på det sätt som anges nedan. De beräknade basbeloppen justeras därefter med förändringen i kostnadsnivån enligt prisindex för den kommunala basservicen på Åland till uppföljningsårets nivå.

Basbeloppen för socialvården och den samordnade socialtjänsten beräknas genom att nettodriftskostnaderna för vardera av de åldersgrupper som anges i 4 § 1 mom. divideras med antalet invånare i landskapet i respektive åldersgrupp.

Basbeloppen för grundskolan beräknas genom att nettodriftskostnaderna för grundskolan först divideras med antalet invånare i landskapet i åldern 6–15 år. Basbeloppen för de intervall som anges i 9 § 2 mom. beräknas därefter genom att kvoten multipliceras med en koefficient enligt följande tabell:

Intervall	Koefficient
1) 1–40 invånare	2,250
2) 41–60 invånare	1,400
3) 61–80 invånare	1,000
4) 81–100 invånare	0,400

5) 101–150 invånare	0,200
6) 151 eller fler invånare	0,125

Basbeloppet för träningsundervisningen beräknas genom att nettodriftskostnaderna för träningsundervisningen först divideras med antalet elever i landskapet som fått träningsundervisning. Basbeloppet för träningsundervisningen beräknas därefter genom att kvoten minskas med det belopp som enligt 3 mom. har beräknats som basbelopp för det tredje intervallet.

Med antalet invånare i landskapet avses i denna paragraf antalet invånare vid ingången av det finansår som infaller två år före uppföljningsåret. Med antalet elever i landskapet som fått träningsundervisning avses ett medeltal av antalet elever i träningsundervisningen vid inledningen av vårterminen och vid inledningen av höstterminen det nämnda finansåret.

6 kap.

Komplettering av skatteinkomsterna och samarbetsstöd

20 §

Komplettering av skatteinkomsterna

En kommun har rätt till komplettering av skatteinkomsterna om kommunens skattekraft i medeltal för de fem senast slutförda beskattningarna (*kompletteringsstalet*) underskrider den kompletteringsgräns som fastställts enligt 21 §.

Med kommunens skattekraft avses den beskattningsbara inkomsten vid kommunens inkomstbeskattning per invånare i kommunen. Den beskattningsbara inkomsten beräknas genom att kommunens skatteinkomster från förvärvsinkomst- och samfundsbeskattningen divideras med en inkomstskattesats. Kommunens skatteinkomster från förvärvsinkomstbeskattningen divideras med kommunens inkomstskattesats, medan kommunens skatteinkomster från samfundsbeskattningen divideras med den genomsnittliga inkomstskattesatsen för kommunerna i landskapet. Vid beräkningen beaktas inkomsterna från förvärvsinkomst- och samfundsbeskattningen sådana de redovisas till kommunen i samband med debiteringsredovisningen.

21 §

Kompletteringsgräns

Kompletteringsgränsen beräknas genom att medeltalet av kommunernas sammanlagda

skattekraft vid de fem senast slutförda beskattningarna multipliceras med en uppräkningsfaktor.

Kompletteringsgränsen ska ha en nivå som innebär att totalbeloppet för kompletteringen av skatteinkomsterna för finansåret utgör en andel (*kompletteringsandelen*) som är minst 33 procent och högst 50 procent av landskapsandelssystemets totalvolym. Med landskapsandelssystemets totalvolym avses summan av totalbeloppet för kompletteringen av skatteinkomsterna för finansåret och det sammanlagda beloppet av landskapsandelarna samma finansår. Om kompletteringsandelen är mindre än 33 procent eller större än 50 procent justeras uppräkningsfaktorn för det finansåret i enlighet med bestämmelserna i 23 §.

Uppräkningsfaktorn är 1,17 om den inte har justerats.

22 §

Kompletteringsbelopp

För att beräkna kommunens kompletteringsbelopp multipliceras skillnaden mellan kommunens kompletteringstal och kompletteringsgränsen med kommunens inkomstskattesats. Om kommunens inkomstskattesats är högre än den genomsnittliga inkomstskattesatsen för kommunerna i landskapet används den senare.

Kommunens kompletteringsbelopp fastställs som 95 procent av det belopp som beräknats enligt 1 mom. per invånare i kommunen.

23 §

Justering av uppräkningsfaktorn

Om kompletteringsandelen enligt 21 § 2 mom. understiger 33 procent av landskapsandelssystemets totalvolym ska uppräkningsfaktorn höjas till det närmaste värde som innebär att kompletteringsandelen är 33 procent eller större.

Om kompletteringsandelen överstiger 50 procent av totalvolymen ska uppräkningsfaktorn sänkas till det närmaste värde som innebär att kompletteringsandelen är 50 procent eller mindre.

Trots 21 § 2 mom. justeras uppräkningsfaktorn också om kompletteringsgränsen överstiger samtliga kommuners kompletteringstal. Uppräkningsfaktorn sänks i det fallet till det närmaste värde som innebär att kompletteringsgränsen understiger kompletteringstalet för den kommun som har det högsta kompletteringstalet.

Uppräkningsfaktorn justeras av landskapsregeringen i samband med beräkningen av kompletteringen av skatteinkomsterna för det följande finansåret. Uppräkningsfaktorn

justeras inte under finansåret. Både kompletteringsandelen och uppräkningsfaktorn anges med två decimalers noggrannhet.

24 §

Samarbetsstöd

Samarbetsstöd kan enligt prövning beviljas kommuner som tillsammans med en eller flera andra kommuner vidtar samarbetsutvecklande åtgärder. För att stöd ska beviljas ska kommunen kunna visa att åtgärderna leder till effektivare produktion av kommunal service.

Samarbetsstöd beviljas enbart för inledande av projekt. Stöd kan beviljas för det år projektet inleds och för det därpå följande året.

7 kap.

Stöd för anläggningsprojekt i ytterskärgården

25 §

Anläggningsstöd

Stöd för anläggningsprojekt i ytterskärgården som är nödvändiga för utförande av landskapsandelsuppgifterna kan på ansökan beviljas kommuner och kommunalförbund. Anläggningsstödet utgör 20 procent av kommunens eller kommunalförbundets kostnader för anläggningsprojektet, med beaktande av vad som anges i 32 §.

26 §

Anläggningsprojekt

Med anläggningsprojekt avses byggande, anskaffning, grundlig reparation eller motsvarande åtgärder i fråga om lokaler som utgör en funktionell helhet samt anskaffning av lös egendom i samband med sådana åtgärder, om åtgärdens beräknade totalkostnader uppgår till minst det belopp som fastställts i en plan som avses i 27 eller 28 §. Anskaffning av markområde ska inte betraktas som ett anläggningsprojekt.

Som ett anläggningsprojekt kan även anses en åtgärd enligt 1 mom., om de beräknade kostnaderna underskrider det belopp som fastställts i planen i fråga och om finansieringen av projektet skulle bli synnerligen betungande för kommunen eller kommunalförbundet.

27 §

Socialvårdsplan

Anläggningsprojekt inom socialvården, de högsta kostnaderna för de projekt som berät-

tigar till stöd och projektens inledningsår godkänns i socialvårdsplanen enligt landskapslagen (1993:71) om planering av socialvården.

28 § *Finansieringsplan*

Landskapsregeringen ska årligen i samband med avgivandet av förslaget till budget anta en finansieringsplan för anläggningsprojekt inom grundskola, medborgarinstitut och kulturverksamhet under de fem följande finansåren.

Finansieringsplanen ska innehålla:

- 1) de projekt som ska förverkligas under planperioden i prioritetsordning finansårsvis,
- 2) en beräkning av de projektkostnader som berättigar till stöd och
- 3) en beräkning av det anläggningsstöd som ska betalas för projekten.

Kommuner och kommunalförbund ska årligen senast vid den tidpunkt som landskapsregeringen bestämt lämna in ett förslag till landskapsregeringen med de anläggningsprojekt som kommunen har för avsikt att förverkliga under de fem följande åren.

29 § *Projektplan*

Den som ansöker om anläggningsstöd ska lämna in en projektplan över anläggningsprojektet till landskapsregeringen i god tid året innan projektet är avsett att inledas.

Projektplanen ska innehålla följande:

- 1) en allmän beskrivning av projektet,
- 2) en redogörelse för behovet av att genomföra projektet,
- 3) en beskrivning av tomten om det är frågan om en ny inrättning eller utvidgning av en tidigare inrättning,
- 4) huvudritningar i skala 1:100 och en kortfattad byggnadsbeskrivning,
- 5) en tidtabell för projektets genomförande samt
- 6) en kostnadsberäkning för projektet.

30 § *Fastställelse av anläggningsprojekt*

Landskapsregeringen fastställer på basen av projektplanen de anläggningsprojekt som ska inledas under finansåret.

Samtidigt som ett anläggningsprojekt fastställs kan landskapsregeringen meddela sökanden ett förhandsbesked om de projekt som kan inledas året efter finansåret. Förhandsbeskedet är bindande för landskapsregeringen då de projekt som ska inledas följande år fastställs,

om inte annat följer av landskapets budget eller av en plan som avses i 27 eller 28 §.

31 § *Förverkligande av anläggningsprojekt*

Ett anläggningsprojekt ska påbörjas det år då fastställelsebeslutet enligt 30 § 1 mom. har fattats eller året därpå.

Landskapsregeringen kan av särskilda skäl på ansökan besluta att ett anläggningsprojekt får påbörjas innan det har fastställts.

32 § *Stödbelopp*

För anläggningsprojekt betalas stöd högst för de kostnader landskapsregeringen har fastställt. Om de faktiska kostnaderna för ett anläggningsprojekt är mindre än de kostnader som godkänts i en plan som avses i 27 eller 28 § och som landskapsregeringen fastställt, betalas stöd för de faktiska kostnaderna.

Anläggningsstöd betalas inte för anläggningsprojekt vars kostnader är mindre än det belopp som fastställts i planen, om det inte är fråga om ett anläggningsprojekt som avses i 26 § 2 mom.

8 kap. **Administration och utbetalning**

33 § *Beslut om landskapsandelar och komplettering av skatteinkomsterna*

Landskapsregeringen beslutar om landskapsandelar och kompletteringen av skatteinkomsterna senast den 11 januari varje år.

34 § *Utbetalning*

Landskapsandelarna och kompletteringen av skatteinkomsterna utbetalas månatligen från ingången av finansåret i lika stora poster senast den 11 varje månad.

En justering av basbeloppen enligt 16 § beaktas vid utbetalningen av landskapsandelar från och med november månad och ska vara slutförd inom finansåret.

35 § *Beslut om och utbetalning av samarbetsstöd*

Ansökan om samarbetsstöd ska göras före utgången av oktober. Stödet beviljas av landskapsregeringen före utgången av finansåret.

Samarbetsstöd utbetalas mot redovisning av betalda godtagbara kostnader.

36 §

Utbetalning av anläggningsstöd

Stöd för anläggningsprojekt i ytterskärgården utbetalas månatligen senast den 20 varje månad i lika stora poster under den tid projektet beräknas pågå. Den första posten ska betalas ut månaden efter den månad då meddelande har inkommit om att projektet har inletts. Om projektet på det sätt som avses i 31 § 2 mom. har inletts innan det har fastställts, ska dock den första posten betalas ut senast månaden efter den månad då fastställelsebeslutet fattades.

37 §

Projektredovisning och stödbeslut

För fastställelse av det slutliga stödet för ett anläggningsprojekt i ytterskärgården ska den som beviljats stöd redovisa de faktiska kostnaderna för genomförandet av projektet för landskapsregeringen. Projektredovisningen ska lämnas in till landskapsregeringen senast den 31 augusti året efter att anläggningsprojektet blev färdigt.

Landskapsregeringen fattar beslut om det slutliga stödet för anläggningsprojektet inom två månader efter att projektredovisningen har lämnats in.

38 §

Rättelse av räknefel

Landskapsregeringen kan på eget initiativ eller på begäran rätta räknefel i beslut och uppgifter som avses i denna lag.

39 §

Betalning av utebliven förmån

Om det efter att den i 43 § angivna tiden för fastställande av rättelseyrkande framkommer uppgifter som inte tidigare har varit kända, och om kommunen eller någon annan mottagare av landskapsandel på grund av detta inte har fått sådan landskapsandel eller komplettering av skatteinkomsterna som den enligt lag hade haft rätt till, ska det uteblivna beloppet betalas till mottagaren. På beloppet ska betalas en årlig ränta enligt 3 § 2 mom. räntelagen (FFS 633/1982) räknat från ingången av den månad då landskapsandelen eller kompletteringen av skatteinkomsterna borde ha betalats.

Om den uteblivna förmånen har liten betydelse och utgifterna för utbetalning av den inte skulle stå i proportion till sakens ekonomiska betydelse, betalas dock inte förmånen.

Landskapsregeringen får besluta att en utebliven förmån betalas senare i samband med

utbetalningen av följande landskapsandelar eller komplettering av skatteinkomsterna.

40 §

Återbetalning av grundlös förmån

Om en kommun eller någon annan mottagare av landskapsandel utan grund har fått landskapsandel eller komplettering av skatteinkomsterna, ska landskapsregeringen bestämma att det överbetalda beloppet ska återbetalas. På det belopp som återbetalas tas en årlig ränta enligt 3 § 2 mom. räntelagen ut, räknat från ingången av den månad under vilken landskapsandelen eller kompletteringen av skatteinkomsterna har betalats.

Om den förmån som ska återbetalas är liten eller om det ska anses vara oskäligt att kräva återbetalning eller ta ut ränta, behöver det inte bestämmas att förmånen ska återbetalas.

Landskapsregeringen får besluta att en förmån som ska återbetalas dras av senare i samband med utbetalning av följande landskapsandelar eller komplettering av skatteinkomsterna.

41 §

När betalningsskyldigheten upphör

Skyldighet att betala en utebliven förmån eller att återbetala en grundlös förmån upphör inom fem år från utgången av det finansår då förmånen borde ha betalats eller betalades.

42 §

Återbetalning av anläggningsstöd

Landskapsregeringen kan besluta att den del av den anskaffade egendomens gängse värde som motsvarar stödet för ett anläggningsprojekt i ytterskärgården helt eller delvis ska återbetalas till landskapet, om egendomen överläts till någon annan, om verksamheten upphör eller om egendomens användning varaktigt ändras så att egendomen inte kan användas för någon annan verksamhet som hör till landskapsandelsuppgifterna.

Om den egendom för vilken anläggningsstöd har mottagits blir förstörd eller skadad, kan landskapsregeringen besluta att en motsvarande del av försäkrings- eller annan skadeersättning helt eller delvis ska betalas till landskapet eller dras av från stödet för ett nytt anläggningsprojekt i ytterskärgården.

Den som får anläggningsstöd ska inom sex månader efter det att de förändringar som avses i 1 och 2 mom. inträffat göra en anmälan till landskapsregeringen. Om det senare framgår att någon anmälan inte gjorts inom utsatt tid, ska en mot stödet svarande del av egendomens gängse värde betalas till landskapet med en

årlig ränta enligt 3 § 2 mom. räntelagen, om inte landskapsregeringen av särskilda skäl beslutar något annat.

9 kap. Överklagande

43 § *Rättelseförfarande*

En kommun eller ett kommunalförbund som inte godtar ett beslut om landskapsandel, komplettering av skatteinkomsterna eller beviljande av stöd enligt denna lag har rätt att inom trettio dagar efter att ha fått del av beslutet framställa ett skriftligt rättelseyrkande hos landskapsregeringen.

44 § *Överklagande*

Landskapsregeringens beslut med anledning av ett rättelseyrkande får i fråga om lagligheten överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen enligt förvaltningsprocesslagen (FFS 586/1996).

Andra beslut som fattats med stöd av denna lag än de som anges i 1 mom. får inte överklagas.

10 kap. Särskilda bestämmelser

45 § *Kommuninvånare*

Med invånare i kommunen avses den som har hemkommun i kommunen enligt lagen om hemkommun (FFS 201/1994).

Med kommunens invånarantal avses om inget annat anges antalet invånare i kommunen vid ingången av året före finansåret.

46 § *Skyldighet att lämna information*

Kommuner och kommunalförbund ska ge landskapsregeringen den information som behövs för att fastställa landskapsandelar och komplettering av skatteinkomsterna enligt denna lag.

47 § *Vite*

Om en kommun eller ett kommunalförbund vid ordnandet av landskapsandelsuppgifterna vägrar uppfylla en lagstadgad förpliktelse eller en förpliktelse om vilken föreskrivs med stöd av lag, kan landskapsregeringen vid vite tvinga kommunen eller kommunalförbundet att uppfylla förpliktelsen.

11 kap. Ikraftträdande- och övergångsbestäm- melser

48 § *Ikraftträdande*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018 och tillämpas från och med finansåret 2018. Lagens 8 § ska dock tillämpas först från och med den tidpunkt som avses i 3 § 3 mom. landskapslagen om en kommunalt samordnad socialtjänst.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

49 § *Bestämmelser som upphävs*

Genom denna lag upphävs landskapslagen (1993:70) om landskapsandelar till kommunerna, landskapslagen (1993:72) om planering av och landskapsandel för undervisnings- och kulturverksamheten samt landskapslagen (1993:73) om bosättningsstrukturgrupper.

Bestämmelserna om landskapsandel för anläggningsprojekt i landskapslagen om planering av och landskapsandel för undervisnings- och kulturverksamheten ska dock tillämpas på anläggningsprojekt för vilka beslut om fastställelse eller om förhandsbesked har fattats före den 1 januari 2018.

50 § *Basbelopp för finansåret 2018*

Basbeloppen som avses i 4, 9 och 11 §§ fastställs för finansåret 2018 med nettodriftskostnaderna finansåret 2015 som grund. Basbeloppen beräknas på det sätt som föreskrivs i 18 och 19 §§ och justeras därefter med förändringen i kostnadsnivån enligt prisindex för den kommunala basservicen på Åland.

För finansåret 2018 fastställs basbeloppet för beräkning av landskapsandelen för medborgarinstitut till 34,70 euro och basbeloppet för beräkning av landskapsandelen för kulturverksamhet till 153,00 euro.

Landskapsregeringen fattar beslut om basbeloppen enligt 1 mom. senast den 11 januari 2018.

51 § *Landskapsandelar på socialvårdsområdet finansåret 2018*

Trots 5 § 1 mom. och 6 § 1 mom. är landskapsandelarna för socialvården och för den samordnade socialtjänsten 14 procent av respektive normkostnad finansåret 2018.

52 §

Övergångsperiod

De ekonomiska effekterna för kommunerna av denna lags ikraftträdande utjämnas under finansåren 2018–2020. Utjämningsen sker på basen av en jämförelse mellan kommunens totalbelopp för finansåret 2017 och motsvarande belopp för finansåret 2018.

Med kommunens totalbelopp för finansåret 2017 avses det sammanlagda beloppet av landskapsandelar för driftskostnaderna och komplettering av skatteinkomsterna som enligt landskapslagen om landskapsandelar till kommunerna, landskapslagen om planering av socialvården samt landskapslagen om planering av och landskapsandel för undervisnings- och kulturverksamheten, i deras lydelse vid tidpunkten för denna lags ikraftträdande, betalas till kommunen för finansåret 2017.

Med kommunens totalbelopp för finansåret 2018 avses det sammanlagda beloppet av landskapsandelar och komplettering av skatteinkomsterna som med stöd av 33 § denna lag

fastställs för kommunen för finansåret 2018.

För övergångsperioden beräknas en koefficient genom att summan av alla kommuners totalbelopp för finansåret 2017 divideras med motsvarande summa för finansåret 2018. Därefter multipliceras varje kommuns totalbelopp för finansåret 2018 med koefficienten och från produkten subtraheras kommunens totalbelopp för finansåret 2017. Om differensen är negativ får kommunen ett tillägg till landskapsandelen för socialvården under övergångsperioden och om differensen är positiv görs ett avdrag från landskapsandelen för socialvården. Tillägg och avdrag beräknas enligt följande tabell:

Finansår	Andel av differensen
2018	75 %
2019	50 %
2020	25 %

Mariehamn den 7 december 2017

CAMILLA GUNELL
vicelantråd

Mats Perämaa
föredragande minister

